

Roll No. ....

(07/22-II)

5618

B. A. (General) EXAMINATION

(Fourth Semester)

PUNJABI (Elective)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਵਾਰਿਸਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

(ੳ) ਘੜੀ-ਘੜੀ ਘੜਿਆਲ ਕਿਵਾਜੇ ਕਹਤਹੈ।

ਬਹੁਤੀ ਗਈ ਵਿਹਾਇ ਥੋਰੀ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਸਾਈ ਬੇਗ ਸਮਾਲ ਜਮ ਕਾ ਹਾਰ ਹੈ।

ਬਜੀਦਾ ਜਮੇ ਕੇ ਹਾਥ ਗੁਲੇਲ ਪਟਕਾ ਮਾਰ ਹੈ।

(ਅ) ਰਾਂਝਾ ਆਖਦਾ ਇਹ ਜਹਾਨ ਸੁਫ਼ਨਾ,
ਮਰ ਜਾਵਣਾ ਹੀ ਨੈਣਾਂ ਵਾਲੀਏ ਨੀ।
ਤੁਸਾਂ ਜਿਹਾ ਪਿਆਰਿਆਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮ,
ਆਏ ਗਏ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਪਾਲੀਏ ਨੀ।
ਏਡਾ ਹੁਸਨ ਦਾ ਨਾਂਹ ਗੁਮਾਨ ਕਰੀਏ,
ਇਹ ਲੈ ਪਲੰਘ ਹਈ ਸਣੇ ਨਿਹਾਲੀਏ ਨੀ।

ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਮੀਆਂ ਇਹ ਜਹਾਨ ਸੁਫ਼ਨਾ,
ਮਰ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਨੈਣਾਂ ਵਾਲੀਏ ਨੀ।

(ੲ) ਜੰਗ ਹਿੰਦ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੋਣ ਲੱਗਾ,
ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਨੀ।
ਅੱਜ ਹੋਵੇ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਮੁੱਲ ਪਾਵੇ,
ਜੋੜੀਆਂ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਤੇਗਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਨੀ।

ਘੋੜੇ ਆਦਮੀ ਗੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉੱਡਣ,
ਹਾਥੀ ਡਿਗਦੇ ਸਣੇ ਅੰਧਾਰੀਆਂ ਨੀ।
ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦਾ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਬਾਝੋਂ,
ਫੌਜਾਂ ਜਿੱਤਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਰੀਆਂ ਨੀ।

(ਸ) ਹੇ- ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਸਭ ਪਹਿਰ ਕੇ ਜੀ,
ਪੂਰਨ ਨਾਲ ਮਹੂਰਤਾਂ ਸਾਹਰਆ ਇਆ।

ਕੱਢ ਭੇਰਿਓ ਬਾਪ ਦਾ ਪੋਰ ਤਾਜੀ,
ਨਿਗਾਹ ਰੱਖ ਕੇਵਿਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਇਆ।
ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਹੋਈ ਰਾਣੀ ਇੱਛਰਾਂ ਨੂੰ,
ਦਰ ਘਰ ਦੇਣ ਵਧਾਈਆਂ ਸੰਸਾਰ ਆਇਆ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਮੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਪਿੱਛੋਂ,
ਪੂਰਨ ਬਾਪ ਦੇ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਆਇਆ।

3. 1701 ਈ. ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ ਦੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ
ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਜਾਂ

1701 ਈ. ਤੋਂ 1850 ਈ. ਤੱਕ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਧਾਰਾ
ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

4. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ 500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤਕ ਨਿਬੰਧ
ਲਿਖੋ: 10

(ੳ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

(ਅ) ਨਸ਼ਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ

(ੲ) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ

(ਸ) ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆਂ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੰਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
ਅਤੇ ਲੋਛਣਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 10

(ੳ) ਰੂਪਕ

(ਅ) ਅਨਪ੍ਰਾਸ

(ੲ) ਲੋਕੋਕਤੀ

(ਸ) ਵਿਸ਼ਟਾਂਤ

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ
ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ : 10

(ੳ) ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

(ਅ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ

(ੲ) ਜਿਸ ਦੀ ਉਪਮਾ ਨਾ ਹੋਵੇ

(ਸ) ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼

(ਹ) ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਾ ਹੋਵੇ

(ਕ) ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ ਬੱਕਰੀਆਂ ਚਾਰਨ ਵਾਲਾ

(ਖ) ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ

(ਗ) ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਅਖਬਾਰ

(ਘ) ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

(ਙ) ਹਿੰਸਾ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ

(ਚ) ਇੱਕ ਅੱਖ ਵਾਲਾ

(ਛ) ਜਿੱਥੇ ਰੁਪਏ ਪੈਸੇ ਜਾ ਟਕੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ : 10

Mystical, Naturalism, Optimist, Pathos, Philologist, Polyglot, Rhetorics, Satire, Stage, Symbolism, Synopsis, Tradition, Treatise, Vision, Vowel.

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ : 10

(i) ਵਜੀਦ ਦੇ ਸ਼ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ?

(ੳ) ਧਾਰਮਕ ਪੱਖ ਪਾਤ

(ਅ) ਜਾਤਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ

(ੲ) ਸਮਾਜਕ ਕਾਣੀ ਵੰਡ

(ਸ) ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਕਾਣੀ ਵੰਡ

(ii) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

(ੳ) ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ

(ਅ) ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ

(ੲ) ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ

(ਸ) ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ

(iii) ਪੂਰਨ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ :

(ੳ) ਸਿਆਲਕੋਟ (ਅ) ਲਾਹੌਰ

(ੲ) ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

(iv) 'ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ
ਹਨ :

(ੳ) 91 (ਅ) 92

(ੲ) 93 (ਸ) 94

(v) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਕਿਸ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕਵੀ
ਹੈ ?

(ੳ) ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ਅ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ੲ) ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(ਸ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

(vi) ਰਾਂਝਾ ਕਿੱਥੇ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ?

(ੳ) ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ

(ਅ) ਤਖ਼ਤਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ

(ੲ) ਕਸੂਰ ਦਾ

(ਸ) ਪਾਕਪਟਨ ਦਾ

(vii) ਵਾਰ ਦਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ੳ) ਦੋਹਿਰਾ (ਅ) ਸਵਈਆ

(ੲ) ਡਿਓਡ (ਸ) ਪਉੜੀ

(viii) ਸਾਈਂ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ੳ) 1670 ਵਿਚ (ਅ) 1680 ਵਿਚ

(ੲ) 1685 ਵਿਚ (ਸ) 1690 ਵਿਚ

(ix) ਹਾਸਮ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ?

(ੳ) ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ (ਅ) ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ

(ੲ) ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ (ਸ) ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾਂ

(x) ਵਾਰ ਭੇੜੇਕੀਪਾਤਸ਼ਾਹੀ-10' ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਯੁੱਧ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੈ ?

(ੳ) ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

(ਅ) ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ

(ੲ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ

(ਸ) ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ